

ÓRAVÁZLAT
PARTI NAGY LAJOS: *LÉTBÜFÉ*

A műveltségi terület: Kortárs magyar irodalom

kompetenciaterület neve: kommunikációs kompetencia és kritikai gondolkodás fejlesztése

Az óra címe: Parti Nagy Lajos *Létbüfé*

Az évfolyam: 12. osztály

Az óra célja és feladata: Az új ismeretet feldolgozó óra célja megismertetni Parti Nagy Lajos: *Létbüfé* című kötetének néhány részletét. Feladata: a versrészletek elemzése, műfaji sajátosságok, hangnemek felismerése, intertextuális párhuzamok vizsgálata, a Parti Nagy-féle költői nyelv jellemzőinek megismerése

Az óra didaktikai feladata: a kommunikációs kompetencia, a kritikai gondolkodás és a vitakultúra fejlesztése

Előzetes ismeretek: A *Létbüfé* kiosztott szövegrészeinek elolvasása.

Készítette: Dr. Sebők Melinda – KRE BTK Modern Magyar Irodalomtudományi Tanszék

Idő	Tanári tevékenységek, instrukciók	Tanulói tevékenység	Didaktikai feladat	Munkaforma	Módszerek	Eszközök
0-2.	A mai órán Parti Nagy Lajos 2017-ben megjelent <i>Létbüfé</i> című kötetével fogunk foglalkozni. Először hallgassuk meg Parti Nagy <i>Emlékmű</i> című versét a költő saját előadásában! Az előadás közben vers szövegét kivetítve olvashatjátok.	A vers olvasása, meghallgatása.	Ráhangolás	frontális	Figyelem, koncentráció, szövegértés auditív és vizuális segédanyaggal	számítógép, projektor, hangfal, internet, a diditális irodalmi akadémia honlapja https://pim.hu/hu/media/emlekmu
2-8.	Olvassátok el még egyszer a verset,	Válaszok	Ráhangolás	Frontális	kérdve kifejtő	számítógép,

	majd állapítsátok meg a lírai alany léthelyzetét! (tanári kérdések alapján).	meghallgatása	előzetes tudás		módszer	projektor, internet, a diditális irodalmi akadémia honlapja https://pim.hu/hu/media/emlekmu
8-16.	Mennyiben hasonló / különböző az <i>Emlékmű</i> szövege a <i>Létbüfé</i> verseihez képest? Szempontok: - szerkezet/ forma - lírai alany - léthelyzet - helyszín	Válaszok meghallgatása, megbeszélése	Jelentésteremtés új ismeret feldolgozása	Frontális	Összehasonlító műelemzés megadott szempontok alapján	számítógép, projektor, internet, a diditális irodalmi akadémia honlapja https://pim.hu/hu/media/emlekmu
16-20.	A szintén „kórtermi alkonyatban” játszódó <i>Létbüfé</i> versei milyen műfajba sorolhatók? Segítségképp néhány szövegrészlet tanári bemutatása. A felolvasott versrészletek kiosztása.	Olvasás, műfajok meghatározása. Válaszok meghallgatása, megbeszélése Több jó válasz is elfogadható: - vallomás - önirónia - napló - reflexió - létösszegzés - epilógus - szociálpszichológiai	új ismeret feldolgozása: műfajkeveredés	Frontális	Némaolvasás, műfajtipológia	Tábla, kréta, versszövegek, füzet

		helyzetjelentés A műfajokat a táblán rögzíti a tanár.				
20- 32.	Innentől 4 nagyobb csoportban dolgoztok! A. csoport feladata: JELLEMTÉRKÉP A kiosztott szövegrészek alapján eldönthető-e a versben megszólaló lírai alany neme, kora, illetve a korszak, amelyből megszólal? Nevezzétek meg a lírai alanyt! Alakmása-e a szerzőnek? Készítsétek el a jellemtérképét! B. csoport feladata: HANGNEMKEVEREDÉS Bizonyítsd a versszöveg alapján, hogy többféle hangnem keveredik a versekben! Gyűjtsd össze az erre vonatkozó kifejezéseket! C. csoport feladata: SZOKATLAN NYELVHASZNÁLAT Milyen nyelvi játék, a magyar grammatikai szabályoktól eltérő nyelvhasználat figyelhető meg a kiosztott szövegrészekben?	A tanulók csoportokban dolgoznak.	Szövegértés konnotációs tartalmak csoportosítása	Kooperatív csoportmunka	Kritikai gondolkodás fejlesztése jellemtévkép készítése Nyelvi regiszterek gyűjtése Nyelvi játékok gyűjtése	Versszövegek, feladatlapok, füzet

	Gyűjtsd ki a nyelvi játékokat/nyelvrontásokat! Majd nevezd meg azok költői képeit és alakzatait! D. csoport feladata: ŐSZI INETRTEXTUSOK A <i>Létbüfé</i> számos őszi vers intertextuális szövegvariációját rejti. Keresd ki a kiosztott szövegrészekből melyik szerző „őszikéjét” idézi a versszöveg? Keresd meg az intertextuális szövegrészeket! Nevezd meg a szerzőt és az eredeti mű címét!				Párosítás, szövegrészek gyűjtése/ idézetek felismerése (előzetes tudás felelevenítése)	
32-42.	A csoportból válasszatok szóvivőket, akik a versszövegek alapján ismertetik a megoldásokat! A lehetséges válaszok megvitatása közben közös jegyzetkészítés. A tanár a táblára felírja vagy kivetíti a helyes megoldásokat.	Minden csoportból egy-egy tanuló ismerteti a lehetséges válaszokat, bizonyítják a csoport álláspontját érveléssel, vitával.	Ellenőrzés, összegzés érvelés a versszövegek segítségével	Egyéni munka segítségével frontális	Érvelés, Rendszerezés	Tábla, füzet, projektor
42-44.	A <i>Létbüfé</i> megjelenése óta már jó néhány kritika született. Igaza van-e Lajtos Nórának, mikor azt állítja, hogy: „a létbüfé a parafrázisköltészet remeke. A magyar nyelv óriási játékterét bevonva Parti Nagy Lajos	A tanulók meghallgatják, elolvassák az idézetet. Néhányan reagálnak.	Reflektivitás összegzés visszacsatolás szövegértés	Frontális	Kritikai gondolkodás fejlesztése-szövegértéssel.	projektor

	<i>olyan „pösze szösszeneteket” is képes megalkotni például, amelyben egy egész sorshelyzet parafrázálódik”.</i> Az idézet kivetítése. A tanár megerősíti a helyes reflexiókat.					
44-45.	Házi feladat: - 1., A tanár kiosztja az idézetet! Olvassátok el újra! Írj legalább 120 – 200 szavas érvelő miniesszét a Lajtos Nóra-idézet és a versszövegek ismeretében! - 2., Előzetes ismereteid alapján gyűjtsél a betegség tüneteit, az elmúlás tényét, a halál közelségét tárgyaló műalkotásokat!	Esszéírás (érvelő esszé)	Reflektálás - ismétlés, írás készség fejlesztése, szövegalkotás összegzés	Egyéni	Kritikai gondolkodás fejlesztése olvasással, írással Gyűjtőmunka	Versszövegek, idézetek, füzet